

B
O
R
I
S

RAPORT 1995

SPIS TREŒCI

WPROWADZENIE

Od 1989 r. w Polsce obserwujemy dynamiczny rozwój organizacji społecznych, szczególnie fundacji i stowarzyszeń. Obecnie istnieje ok. 20000 różnego typu grup aktywnych obywateli, działających w takich obszarach, jak pomoc społeczna, zdrowie, kultura, edukacja, ekonomia, sport i ekologia. Jednak przez ponad 5 lat intensywnej działalności organizacji pozarządowych ruch ten ulega licznym transformacjom. W pierwszym okresie dominującym problemem była duża rotacja wśród organizacji, spowodowana głównie niewystarczającym przygotowaniem liderów organizacji do zarządzania nimi. Okres ten cechowała się dużą liczbą powstających organizacji, przy jednoczesnym szybkim ich upadaniu; średni czas życia organizacji wynosi około 1 roku. Kluczową kwestią w tym okresie było więc wzmocnienie organizacji w zakresie zarządzania: zbierania funduszy, znajomości przepisów prawnych i księgowych, planowania programów. Potrzebie tej odpowiedziało powołanie w 1992 r. Fundacja BORIS - organizacja ułatwiająca rozwój sektora pozarządowego.

Od tego czasu w życiu organizacji pozarządowych nastąpiły duże zmiany. Powstały, oprócz BORIS, nowe struktury wspierające, dzięki którym wiele organizacji wzmocniło się od strony umiejętności i wiedzy z zakresu zarządzania. Nastąpiła też znaczna stabilizacja wśród organizacji - aż 60 % z nich istnieje dłużej niż 3 lata. Sytuacja ta jednak ujawniła nowe problemy. Niewątpliwie jednym z najważniejszych jest brak modelowych rozwiązań problemów społecznych, zwłaszcza na poziomie lokalnym. Większość organizacji pozarządowych nie rozumie wagi wspólnego działania. Skutkiem takiego podejścia jest mała efektywność rozwiązywania problemów społecznych. Współpraca między poszczególnymi instytucjami: organizacjami pozarządowymi, samorządami, agendami rządowymi i biznesem jest więc obecnie priorytetem dla rozwoju trzeciego sektora.

Kolejną kwestią jest brak poczucia przynależności do sektora pozarządowego. Borykając się z codziennymi problemami organizacje nie zdają sobie sprawy ze swojej roli dla społeczeństwa. Wiele z nich zdziwionych jest odkryciem, że są częścią „trzeciego sektora”. Wiąże się z tym brak wiary w możliwość kształtowania polityki społecznej, poczucie osamotnienia i niemocy. Z drugiej strony administracja publiczna zaczyna dostrzegać w organizacjach ciekawego i profesjonalnego partnera. Struktury wspierające (np. BORIS) powinny zatem ułatwiać współpracę organizacji pozarządowych i samorządu, co może doprowadzić do podzielenia kompetencji w zakresie rozwiązywania problemów społecznych między inicjatywy obywatelskie a administrację państwa.

HISTORIA I CELE FUNDACJI BORIS

Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Samopomocowych BORIS, powstałe w 1992 r. jest fundacją o charakterze non-profit, wspierającą rozwój organizacji pozarządowych, funkcjonujących w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej w Warszawie i województwach sąsiednich. BORIS jest wspólnym przedsięwzięciem Wojewódzkiego Zespołu Pomocy Społecznej w Warszawie, Fundacji dla Polski, Fundacji Inicjatyw Społeczno - Ekonomicznych FISE, Biura Informacji Fundacji i Stowarzyszeń BIFIS, Banku Danych o Organizacjach Pozarządowych KLON/JAWOR i Fundacji im. S. Batorego. Z naszej pomocy korzystają przedstawiciele zarówno organizacji pozarządowych, jak i administracji publicznej.

Uważamy, że najlepszym sposobem rozwiązywania problemów społecznych jest samoorganizacja obywateli i ich niezależenie się od opiekuńczej roli państwa. Głównym zadaniem BORIS jest zatem wzmocnienie sektora organizacji pozarządowych w Polsce.

CELE FUNDACJI BORIS:

- * Zwiększanie umiejętności zarządzania i dobrowolnego działania ludzi zajmujących się pomocą społeczną;
- * Zwiększanie integracji i współpracy między pracownikami administracji publicznej i działaczami pozarządowymi;
- * Wspieranie współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi;
- * Propagowanie wiedzy o organizacjach pozarządowych w Polsce i za granicą;

* Wspieranie rozwoju organizacji niezależnych, szczególnie z województw: warszawskiego, białostockiego, ciechanowskiego, łomżyńskiego, śódzkiego, ostrołęckiego, pódzkiego, piotrkowskiego, siedleckiego, skierniewickiego i wóocawskiego.

Nasz¹ dzia³alnoœæ prowadzimy poprzez poradnictwo, szkolenia, aktywizacjê spo³ecznoœci lokalnych, promocjê profesjonalnego wolontariatu, organizowanie wspó³pracy miêdzynarodowej oraz funkcjonowanie dzia³u informacji i wydawnictw.

Dewiz¹ BORIS jest otwartoœæ i szacunek dla naszych klientów i
wsp
ó³pr
aco
wni
ków

REALIZACJA CELÓW BORIS W 1995 R.

1. PORADNICTWO BEZPOŚREDNIE

Poradnictwo bezpośrednie dla organizacji pozarządowych, prowadzone przez BORIS polega na wspólnym z organizacj¹ wypracowywaniu planu i programu jej dzia³ania, pomocy w wype³nianiu aplikacji oraz na przekazywaniu wiedzy o podstawowych regu³ach dzia³ania zorganizowanej grupy nastawionej na d³ugofalowe funkcjonowanie. Prowadzimy równie¿ poradnictwo prawne dla fundacji i stowarzyszeñ oraz osób indywidualnych, które chc¹ takie organizacje za³o¿yæ i zarejestrowaæ. Poradnictwo prowadzone przez BORIS jest **bezp³atne**.

W roku 1995 BORIS prowadzi³ poradnictwo dla przedstawicieli **490** organizacji pozarządowych. W trakcie udzielania poradnictwa pracownicy BORIS starali siê przekazywaæ szeroki zakres informacji dotycz¹cy zwiêkszenia skutecznoœci ich dzia³añ, w szczególnoœci poprzez:

* pomoc w opracowaniu programów i wniosków o dotacje do polskich i zagranicznych programów pomocowych i fundacji kapita³owych (w tym do PHARE, DemNet, Fundacji im. S.

Batorego, Fundacji dla Polski, Funduszu Współpracy - Program Dialog Społeczny, Kinderpostzegels, British Know-How Fund, Ford Foundation) dla **154** organizacji;

- * opracowywanie strategii funkcjonowania organizacji w zakresie planowanych inicjatyw, w tym pomoc w przygotowaniu strategii finansowej dla **239** organizacji;
- * poradnictwo prawne w zakresie powoływania organizacji, opracowania statutu, rejestracji sądowej i rozwiązywania specyficznych problemów prawnych dla **53** organizacji;
- * pomoc w nawiązywaniu współpracy z odpowiednimi organami administracji publicznej, innymi organizacjami pozarządowymi i instytucjami dla **37** organizacji;
- * pomoc w opracowaniu materiałów promocyjnych dla **8** organizacji.

BORIS prowadzi punkt specjalistycznych porad prawnych. Jest on uzupełnieniem podstawowej działalności poradniczej BORIS z zakresu zakładania i rejestracji fundacji i stowarzyszeń. Prawnik udziela zindywidualizowanego poradnictwa prawno-finansowego. Organizacje bardzo cenił sobie tę inicjatywę tym bardziej, że BORIS prowadzi tego typu punkt **bezpłatnych** konsultacji jako unikalna placówka w Warszawie.

2. DZIAŁ INFORMACJI I WYDAWNICTW

Informowanie o możliwościach pozyskiwania funduszy dla organizacji pozarządowych

Dział Informacji i Wydawnictw w 1995 r. poinformował **598** organizacji pozarządowych o możliwościach pozyskiwania funduszy na realizację projektów. Tego typu pomoc przedstawiciele 198 organizacji uzyskali bezpośrednio w biurze BORIS. Dział Informacji prowadzi też korespondencję z organizacjami i instytucjami socjalnymi. Przeprowadzono dużą akcję informacyjną dotyczącą finansowania przez Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej projektów związanych z bezdomnością oraz dziećmi i młodzieżą zagrożonych patologiami społecznymi. W tym celu wysłano ponad 100 listów do potencjalnie zainteresowanych organizacji. Dystrybuowano również informację na temat Międzynarodowego Programu Studyjnego dla pracowników socjalnych i osób pracujących z młodzieżą. Ok. 280 organizacji otrzymało informacje o Programie PHARE-LIEN, a 20 o możliwości finansowania programów profilaktyki AIDS z funduszy europejskich.

Biblioteka

Dzia³ Informacji i Wydawnictw zbiera materia³y na temat sektora pozarz¹dowego w Polsce i na œwiecie. Biblioteka zawiera ksi¹¿ki, materia³y i publikacje dotycz¹ce organizacji pozarz¹dowych, zasad ich funkcjonowania, zarz¹dzania, zbierania funduszy, promocji itp. Obecnie ksiêgozbiór ten liczy ok. 700 pozycji w jêz. polskim, angielskim, niemieckim i francuskim. Gromadzone s¹ równie¿ materia³y o inicjatywach, programach i wzorcach dzia³añ wartych dalszej popularyzacji, opracowane przez organizacje pozarz¹dowe. Z publikacji mo¿na skorzystaæ na miejscu lub je wypo¿yczyæ.

Bank Informacji KLON

W ramach Dzia³u Informacji i Wydawnictw BORIS prowadzi komputerowy bank informacji o organizacjach pozarz¹dowych KLON, zawieraj¹cy dane o ok. 2600 organizacjach. Dane o organizacjach pozarz¹dowych s¹ podstaw¹ do prowadzenia poradnictwa, typowania uczestników szkoleñ organizowanych przez BORIS, zbierania i rozpowszechniania najlepszych propozycji i wzorów dzia³alnoœci wœród organizacji oraz informowania o mo¿liwoœciach uzyskiwania funduszy. Bank Informacji jest stale aktualizowany - w 1995 r. uzyskano dane o ok. 90 nowych organizacjach.

ROCZNIK

Organizacje pozarz¹dowe w Polsce pe³ni¹ niezwykle w¹¿n¹ funkcjê - s¹ niezbêdnym partnerem w budowaniu spo³eczeñstwa demokratycznego. Niestety, wysi³ki ludzi, którzy podejmuj¹ siê dzia³añ na rzecz rozwi¹zania problemów spo³ecznych s¹ czêsto niezauwa¿ane przez opiniê spo³eczn¹, czy administracjê publiczn¹. Lukê tê zamierzamy uzupe³niæ dziêki wydawaniu corocznego pisma o sektorze niezale¿nym pt. **ROCZNIK**.

G³ównym adresatem pisma s¹ osoby i instytucje maj¹ce realny wp³yw na kształt polityki spo³ecznej w Polsce: pos³owie, senatorowie, przedstawiciele rz¹du, dzia³acze samorz¹dowi, dziennikarze i naukowcy. W realizacjê projektu w³czy³a siê Ambasada Kanady w Warszawie, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej FRDL, Fundusz Wspó³pracy - Program Dialog Spo³eczny (PHARE) oraz Biuro Studiów i Analiz Kancelarii Senatu RP. Dziêki temu móg³ ukazaæ siê pierwszy numer **ROCZNIKA** o nak³adzie 1 000 egzemplarzy bezp³atnych oraz zapewnione s¹ fundusze na wydanie kolejnego numeru, poœwiêconego wolontariatowi.

Pierwszy numer ROCZNIKA zosta³ bardzo dobrze przyjêty i oceniony przez czytelników. Przyk³adem mo³e byæ fakt, ³e pismo nasze jest od tego roku akademickiego obowi¹zkow¹ lektur¹ w Uniwersytecie Warszawskim. Obecnie zamierzeniem naszym jest wydanie pierwszego numeru ROCZNIKA w jêzyku angielskim, dziêki czemu sektor organizacji pozarz¹dowych bêdzie móg³ byæ skutecznie promowany poza granicami Polski.

Asocjacje i GIPS

W roku 1995 BORIS kontynuowa³ wspó³pracê z miesięcznikiem "Asocjacje", bêd¹cym najwa³niejszym pismem poœwiêconym dzia³alnoœci organizacji pozarz¹dowych w Polsce. Pracownicy BORIS publikuj¹ co miesi¹c artyku³y dotycz¹ce zasad funkcjonowania organizacji pozarz¹dowej. W listopadzie zakoñczy³ siê cykl poœwiêcony pisaniu programów. Nowym tematem jest tworzenie zespo³u wspó³pracowników. Wspó³pracujemy te³ z Gazet¹ Informacyjn¹ "GIPS", wydawan¹ przez Wojewódzki Zespó³ Pomocy Spo³ecznej w Warszawie.

3. AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Jednym z priorytetów BORIS jest aktywizowanie społeczności lokalnych. Cel ten BORIS realizuje przede wszystkim poprzez organizowanie i prowadzenie szkoleń dla przedstawicieli organizacji pozarządowych i instytucji publicznych. BORIS inicjuje również powstawanie nieformalnych struktur współpracy organizacji (np. Forum na rzecz Pomocy Osobom Niepełnosprawnym). Na szczególną uwagę zasługuje ułatwianie dialogu organizacji pozarządowych z administracją samorządową. Przykładem tego jest współpraca z Gminą Warszawa Centrum.

Szkolenia

Fundacja BORIS powstała w 1994 roku niepubliczną placówką oświatową "Centrum Aktywizacji Społecznej". Celem jej działania jest szkolenie w zakresie prawidłowego zarządzania stowarzyszeniem lub fundacją, w zakresie form i metod aktywizacji środowiska lokalnego do pracy społecznej oraz współpracy organizacji pozarządowych z administracją publiczną.

Duża liczba organizacji pozarządowych i placówek administracji państwowej zwraca się do BORIS o organizację szkoleń, mogących podnieść efektywność pracy tych organizacji, rozwiązać kwestie związane z planowaniem działań czy pozyskiwaniem funduszy na działalność. Wiedza pracowników CAS i bogata oferta szkoleniowa mogły w miarę możliwości pomóc dużej liczbie tych, którzy zwrócili się z prośbą o szkolenia. Zajęcia te prowadzili pracownicy BORIS i zaproszeni szkoleniowcy (tematyka: zarządzanie organizacją, tworzenie grupy współpracowników, aktywizacja społeczności lokalnej, pisanie programów, planowanie strategiczne, zbieranie funduszy, współpraca organizacji pozarządowych z administracją publiczną, podstawy prawne fundacji i stowarzyszeń, księgowość i in.). Warto podkreślić, że uczestnicy szkoleń nie ponoszą jakiegokolwiek odpowiedzialności.

Metodą szkoleniową stosowaną w czasie zajęć jest metoda aktywnego uczestnictwa. Metoda ta bazuje głównie na doświadczeniach uczestników i grupowej wymianie doświadczeń. Wykładowcy prowadzą ćwiczenia, ułatwiają dochodzenie do prawidłowych wniosków, podsumowują poszczególne bloki oraz całość.

W 1995 r. w szkoleniach organizowanych bądź prowadzonych przez CAS wzięło udział 369 osób reprezentujących 331 organizacji pozarządowych i 156 przedstawicieli administracji publicznej - łącznie przeszkolono **525** osób.

Forum Na Rzecz Pomocy Osobom Niepełnosprawnym

Niewątpliwie jedną z grup najbardziej izolowanych społecznie w Polsce są osoby niepełnosprawne ruchowo. Próbą odpowiedzi na ten problem jest powstałe przy **BORIS FORUM NA RZECZ POMOCY OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM**, skupiające kilkanaście organizacji osób niepełnosprawnych, działających w Warszawie. Celem działania FORUM jest zaistnienie problematyki osób niepełnosprawnych w świadomości społecznej, zwiększenie tolerancji ludzi sprawnych wobec osób niepełnosprawnych oraz uwrażliwienie na problemy tych osób. FORUM zakłada również przełamanie stereotypu osoby niepełnosprawnej oraz pokazanie roli, jaką w życiu osób niepełnosprawnych odgrywają ludzie sprawni.

Współpraca FORUM z Wydziałem Architektury Politechniki Warszawskiej

Mimo wprowadzenia od kwietnia 1995 r. nowelizacji ustawy o prawie budowlanym uważamy, że kluczowym elementem jest przede wszystkim zmiana świadomości, a nie tylko proponowane zmiany prawne. Dlatego też FORUM rozpoczęło stałą współpracę z Politechniką Warszawską - uczelnią kształcącej przyszłych architektów. Osoby niepełnosprawne ruchowo opracowały i przeprowadziły zajęcia dydaktyczno-warsztatowe, których celem było zaznajomienie - poprzez wykłady oraz aktywne ćwiczenia - studentów I roku z problematyką budownictwa "bez barier". Młodzi ludzie, którzy nie zetknęli się osobiście z problemem niepełnosprawności, mieli szansę doświadczyć tego, czym są bariery architektoniczne. Przy tym bezpośredni kontakt z osobami niepełnosprawnymi był dla studentów równie emocjonujący, co ćwiczenia. Na podstawie przeprowadzonych ćwiczeń oraz spotkań ze studentami opracowano rodzaj podręcznika dla prowadzących i uczestników seminarium pt. „Niepełnosprawność - co to naprawdę znaczy?”.

Film pt. „Warszawa da się lubić?”

Aby pokazać problem rozwiązań architektonicznych nieprzyjaznych osobom o ograniczonej sprawności ruchowej oraz umożliwić społeczności Warszawy i innych obszarów uświadomienie sytuacji osób niepełnosprawnych żyjących wśród nas, FORUM zainicjowało powstanie filmu dokumentalnego. W realizację projektu włączył się II Program TVP S.A. oraz Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej. Emisja 5. odcinkowego filmu na ogólnopolskiej antenie telewizyjnej odbyła się na początku września w ramach bloku poświęconego problemom osób niepełnosprawnych.

Projekt edukacyjny „Są wśród nas”

Ze względu na skalę zjawiska, problemy związane z istnieniem barier architektonicznych zaczęły być ostatnio zauważane w Polsce. Bardzo niewiele natomiast mówi się o barierach psychologicznych. Przełamanie wrażeń tych barier jest podstawą do dalszych działań integracyjnych. Dlatego też FORUM rozpoczęło prace nad wprowadzeniem tematyki niepełnosprawności do szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Ponieważ coraz większą rolę przykłada się w edukacji do aktywnych metod uczenia, także zajęcia proponowane przez FORUM opierają się na aktywnym uczestnictwie młodych ludzi w lekcji. Prowadzone będą one bowiem metodą warsztatową, pozwalającą np. na samodzielne próby zjechania ze schodów na wózku inwalidzkim, czy nauczenie jak pomóc osobie niesprawnej ruchowo przy wsiadaniu do autobusu.

Równoległe z prowadzeniem zajęć w szkołach realizowany będzie projekt kształcenia nauczycieli, którzy będą mogli następnie program ten prowadzić samodzielnie. Pozwoli to na powielenie tego projektu w innych województwach i na realizację zajęć tego typu we wszystkich szkołach w Polsce. W przygotowanie projektu włączony jest Kuratorium Oświaty i Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Współpraca z Gminą Warszawa Centrum

Organizacje pozarządowe działające w sektorze pomocy społecznej są najważniejszym sojusznikiem władz lokalnych w zaspokajaniu potrzeb mieszkańców. Jednak według informacji Centrum Informacji Społecznej CIS aż 16% organizacji z terenu województwa warszawskiego informuje o braku kontaktu z władzami i jej agendami (przy średniej krajowej 11%), a współpracę deklaruje tylko 17% (średnia krajowa 26%). Warto więc podejmować takie działania, które w dłuższej perspektywie wzmocnią potencjał organizacji, ułatwią ich kontakty z administracją i pozwolą na wspólną realizację programów pomocy społecznej na rzecz mieszkańców Warszawy.

BORIS od listopada 1994 r. ściśle współpracuje z Komisją Zdrowia i Pomocy Społecznej Gminy Warszawa Centrum oraz z Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Patologii Społecznych. Z obiema Komisjami BORIS współpracował przy opracowaniu programu dotacji dla społecznych organizacji pozarządowych („Tryb i zasady przyznawania dotacji celowych z budżetu Gminy Warszawa Centrum dla organizacji pozarządowych, realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej, ochrony zdrowia i przeciwdziałania patologiom społecznym”), który we wrześniu 1995 r. Rada Gminy Centrum przyjęła w formie uchwały. Jest to jeden z pierwszych w Polsce tego

typu dokumentów, zgodnie z którym Gmina Centrum przyznała 500 000 PLN dotacji dla organizacji pozarządowych.

W listopadzie 1995 r. odbyło się, zorganizowane przez Gminę Centrum i BORIS, "I Forum Organizacji Pozarządowych i Władz Samorządowych Gminy Warszawa Centrum". Uczestniczyło w nim ok. 90 warszawskich organizacji pozarządowych, a także duża reprezentacja radnych gminy i jej dzielnic oraz władz wykonawczych. Podczas spotkania omawiano najważniejsze problemy zauważane na styku organizacji pozarządowych i administracji publicznej. Do spornych kwestii zaliczono zasady udzielania wsparcia finansowego z budżetu Gminy, problem udostępniania lokali dla organizacji oraz brak reprezentantów sektora pozarządowego w pracach władz samorządowych.

Forum zakończyło się powołaniem zespołu roboczego, złożonego z przedstawicieli Gminy Centrum oraz reprezentantów organizacji. Celem pracy zespołu jest opracowanie zasad i form współpracy (finansowej i pozafinansowej) akceptowanych przez oba sektory - publiczny i pozarządowy.

4. CENTRUM WOLONTARIATU

Powstałe w 1993 r. przy Fundacji BORIS Centrum Wolontariatu jest pierwszą w Polsce placówką, która w sposób zorganizowany i profesjonalny świadczy pomoc ludziom poszukującym sposobów na realizację swoich planów w sferze szeroko pojętej działalności społecznej. Program za główny cel przyjął bowiem **zwiększenie aktywności obywatelskiej**.

W 1995 r. Centrum Wolontariatu przeprowadziło sondaż wśród 80 wolontariuszy związanych z działalnością różnych organizacji pozarządowych. Badanie dowiodło, że wolontariusze pracujący na rzecz danej organizacji są najbardziej zaangażowani w jej działalność, gdy realizuje ona programy rozwijające problemy dotyczące bezpośrednio ich samych. Świadczy to o traktowaniu pracy wolontarystycznej jako pewnej formy samopomocy. Centrum Wolontariatu natomiast umożliwia podjęcie pracy wszystkim, bez względu na to, czy są związani z danym problemem, czy też ich motywacja do pracy bezinteresownej ma inne podłoże.

W 1995 r. Centrum Wolontariatu realizowało następujące działania:

- * Promocja wolontariatu w mediach, wśród innych organizacji, w biznesie, placówkach publicznych oraz wśród pozostałych potencjalnych odbiorcach usług wolontarystycznych;
- * Prowadzenie Biura Pośrednictwa Pracy dla Wolontariuszy;
- * Wypracowanie uniwersalnej metody szkolenia wolontariuszy i koordynatorów ich pracy;
- * Zainteresowanie organizacji z Polski ideą powoływania Centrów Wolontariatu;
- * Nawiązanie kontaktów z organizacjami zagranicznymi zajmującymi się wolontariatem;
- * Prowadzenie biblioteki grupującej publikacje na temat wolontariatu.

Promocja wolontariatu w mediach, w organizacjach, w biznesie i placówkach publicznych

W celu zainteresowania naszą działalnością szerokiej grupy odbiorców nawiązaliśmy kontakt z redakcjami wiodących gazet warszawskich oraz lokalnych stacji radiowych i telewizyjnych. W każdym miesiącu informacja o Centrum ukazywała się m.in. w tygodniku Warszawa, Expressie Wieczornym, Gazecie Wyborczej, Super Expressie, Programie II TVP S.A., Radio dla Ciebie. Każda z nich powoduje dużą reakcję wśród zainteresowanych osób i liczne zgłoszenia do Centrum Wolontariatu.

Dzień 5 grudnia ogłoszony przez ONZ Międzynarodowym Dniem Wolontariusza jest dobrą okazją do prezentacji działalności Centrum Wolontariatu. W roku 1995 uroczystość zorganizowana została w siedzibie Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Udział w niej wzięli wolontariusze, przedstawiciele organizacji pozarządowych współpracujących z Centrum oraz władz miejskich. Obszerne relacje z uroczystości emitowała Telewizja Polska i rozgłoszenie radiowe.

Biuro Pośrednictwa Pracy dla Wolontariuszy

Kontynuuje pracę powołane w listopadzie 1994 r. Biuro Pośrednictwa Pracy dla Wolontariuszy. Biuro z jednej strony gromadzi informacje o osobach zainteresowanych podjęciem pracy w charakterze wolontariusza, z drugiej zaś zbiera dane o organizacjach pragnących skorzystać z pomocy wolontariuszy. Obecnie Centrum Wolontariatu dysponuje zgłoszeniami od **142** osób zainteresowanych współpracą, z czego już 72 osoby aktywnie udzielają się w organizacjach. Organizacji, które zgłosiły się do Centrum jest **80**, z czego 25 aktywnie i w sposób ciągły korzysta z pomocy wolontariuszy. Pozostałe organizacje współpracują z nami okazjonalnie. W najbliższym czasie planujemy nawiązanie kontaktów z organizacjami działającymi na rzecz ekologii, kultury, sportu i zainteresowanie ich współpracą z Biurem.

Wypracowanie uniwersalnej metody szkoleniowej dla wolontariuszy i koordynatorów pracy wolontarystycznej

Pracownicy Centrum Wolontariatu wypracowali unikalną w skali kraju metodę szkoleń, która przygotowuje wolontariuszy i koordynatorów pracy wolontarystycznej w organizacji do podjęcia współpracy. W czasie szkoleń wolontariusze są zaznajamiani z pojęciem wolontariatu i jego głównymi założeniami, informowani są o swoich prawach i obowiązkach oraz o zasadach współpracy z koordynatorami. Szkolenia dla koordynatorów polegają na omawianiu zagadnień planowania pracy, rekrutacji, komunikacji, motywacji i kierowania wolontariuszami. Koordynatorzy poznają zasady wspierania wolontariuszy, nagradzania ich i motywowania do działań. Obydwa rodzaje szkoleń są prowadzone w formie warsztatów. W 1995 r. skorzystało z nich **410** osób.

Zainteresowanie organizacji z Polski ideą powoływania Centrów Wolontariatu

Program Centrum Wolontariatu w momencie jego uruchamiania spotyka się z różnymi opiniami co do jego celowości i skuteczności przyjętych metod realizacji. Pierwszy rok funkcjonowania programu i liczba zgłaszających się wolontariuszy rozwiązywały te wątpliwości, a duże zainteresowanie działalnością Centrum Wolontariatu ze strony organizacji pozarządowych potwierdza potrzebę realizacji programu na terenie całej Polski. Dlatego też w czerwcu zorganizowaliśmy spotkanie dotyczące tworzenia Regionalnych Centrów Wolontariatu. Wzięło w nim udział 10 osób z organizacji współpracujących z BORIS. Efektem szkolenia jest zainicjowanie działalności Regionalnego Centrum Wolontariatu w Poznaniu oraz zaawansowane prace zmierzające do stworzenia podobnej placówki w Gdańsku i Toruniu.

Prowadzenie biblioteki grupującej publikacje z dziedziny wolontariatu

Centrum Wolontariatu dysponuje około 30 pozycjami dotyczącymi wolontariatu. Książki te były kompletowane w czasie zagranicznych wizyt pracowników Centrum Wolontariatu i BORIS. Również Ambasada USA w Warszawie przekazała nieodpłatnie kilkanaście tytułów. Zasadniczą trudnością w korzystaniu z książek jest fakt, iż są to pozycje głównie w języku angielskim. Podjęliśmy zatem starania o przetłumaczenie kilku podstawowych pozycji na język polski.

Nawiązanie kontaktu z organizacjami zagranicznymi zajmującymi się podobną problematyką

Centrum Wolontariatu stale kontaktuje się z podobnymi organizacjami zagranicznymi w celu wymiany doświadczeń i usprawnienia swoich działań. W 1995 r. pracownicy Centrum dwukrotnie wizytowali centra wolontariatu w Hiszpanii. Dzięki współpracy z brytyjskim Lewisham Volunteer Bureau dwoje pracowników Centrum odbyło dwutygodniowy staż w Anglii, poznając rozwiązania stosowane w pracy z wolontariuszami.

Bardzo obiecujące są też kontakty z amerykańską fundacją Points of Lights, która wyraziła gotowość uczestniczenia w szkoleniach Centrum Wolontariatu dotyczących zasad powoływania i prowadzenia ośrodków profesjonalnego wolontariatu w Polsce. Doświadczenia z Polski będą też wykorzystane przez Points of Lights w szerzeniu wolontariatu w Czechach i na Słowacji.

5. WSPÓŁPRACA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA

Sieć Współpracy Społeczeństwo Otwarte (SWSO)

W 1994 roku 6 organizacji pozarządowych, które statutowo wspierają rozwój sektora społecznego w Polsce, utworzyło nieformalną Sieć Współpracy Społeczeństwo Otwarte (SWSO). Ośrodki tworzące Sieć działają w Warszawie, Gdańsku, Lublinie, Poznaniu i Katowicach. Jednym z nich jest Fundacja BORIS.

Sieć Współpracy Społeczeństwo Otwarte jest pierwszą tego typu inicjatywą w Polsce; obejmuje przy tym swoim oddziaływaniem teren całego kraju - na jeden ośrodek przypada 9-10 województw. Istotną SWSO jest wspólne dążenie do podobnie określonych celów przez wszystkie organizacje Sieci. Poszczególne centra tworzące SWSO wspierają rozwój sektora niezależnego jako jedyne tak wyspecjalizowane ośrodki w Polsce. Bezpłatnie udzielają wszelkiej pomocy, w szczególności poprzez prowadzenie poradnictwa, organizowanie i prowadzenie szkoleń oraz przekazywanie informacji. W 1995 r. SWSO wygrała przetarg na prowadzenie poradnictwa dla organizacji pozarządowych na rzecz Projektu DemNet, realizowanego przez Academy for Educational Development, a finansowanego przez amerykańską agencję rządową USAID. W pierwszym cyklu DemNet SWSO udzieliła ok. 990 informacji i konsultacji organizacjom pozarządowym.

Program Polsko-Niemiecki

Od 1993 r. BORIS wraz ze Stowarzyszeniem Porozumienie Niemiecko-Polskie przy Parytetowym Związku Socjalnym z Salzgitter (Niemcy) realizuje działania zmierzające do polepszenia współpracy polskich i niemieckich instytucji - pozarządowych i publicznych - działających w obszarze pomocy społecznej i zdrowia. We wrześniu 1995 r. zostało podpisane porozumienie między Ministerstwem Pracy i Polityki Socjalnej a niemieckim Federalnym Ministerstwem Rodziny, Seniorów, Kobiet i Młodzieży, w którym obie strony uzgodniły, że będą sobie współpracować w dziedzinie polityki wobec osób starszych i rodziny oraz w zakresie niezależnej pomocy społecznej i samopomocy. Koordynatorem realizacji programu ze strony polskiej jest Fundacja BORIS. W ramach współpracy w 1995 r. zorganizowano następujące przedsięwzięcia:

a) w sierpniu 1995 r. wydany został pierwszy numer pisma o tematyce socjalnej „SOCIUS”, którego tematem wiodącym była polityka wobec rodziny w Polsce i w Niemczech. Wszystkie artykuły prezentowane są w dwóch wersjach językowych; pismo dystrybuowane jest bezpłatnie wśród zainteresowanych daną problematyką organizacji pozarządowych i instytucji publicznych w obu krajach. Na łamach „SOCIUSA” prezentowane będą nie tylko teoretyczne rozważania o polityce społecznej - pismo będzie też pełnić rolę łącznika między polskimi i niemieckimi organizacjami socjalnymi, zainteresowanymi podjęciem współpracy w realizacji wspólnych przedsięwzięć.

b) w październiku odbyło się w Dreźnie seminarium dla pracowników pomocy społecznej (Departament Pomocy Społecznej MPiPS, Wojewódzkie Zespoły Pomocy Społecznej, Ośrodki Pomocy Społecznej) i regionalnych centrów wspierania organizacji pozarządowych, działających w ramach SWSO. Celem seminarium było zapoznanie się z zadaniami, strukturami oraz finansowaniem niezależnej pomocy społecznej i systemu zabezpieczenia socjalnego w Niemczech (ze szczególnym uwzględnieniem pomocy dla osób starszych, rodzin i niepełnosprawnych), jak również z organizacją i finansowaniem usług socjalnych oraz zasadami współpracy sektora publicznego i pozarządowego.

c) organizacja seminarium dla pracowników powstających w Polsce pozarządowych związków socjalnych: Wielkopolskiej Rady Koordynacyjnej z Poznania, Korporacji Organizacji Samopomocowych z Gdańska, Wspólnoty Roboczej Organizacji Socjalnych z Wrocławia oraz Regionalnego Forum Organizacji Socjalnych z Krakowa. Celem ich pobytu w Niemczech było zapoznanie się z zadaniami, strukturami i finansowaniem niezależnej pomocy społecznej oraz z

zasadami współpracy między sektorem publicznym i pozarządowym; ponadto doradztwo w tworzeniu organizacji społecznych.

d) wizyta przedstawicieli organizacji pozarządowych i instytucji publicznych w Bonn. Celem spotkania było zapoznanie się z pracą i doświadczeniami niemieckimi w zakresie poradnictwa rodzinnego oraz podjęcie współpracy przy tworzeniu koncepcji tego rodzaju poradnictwa w Polsce.

e) pobyty hospitacyjne dla pracowników polskich organizacji społecznych w niemieckich organizacjach partnerskich i pracowników niemieckich organizacji społecznych w polskich organizacjach partnerskich. Wymiana informacji i doświadczeń dotyczyła przede wszystkim metodom zapobiegania bezrobociu wśród młodzieży oraz opieki nad bezdomnymi.

W organizowanych przez BORIS wyjazdach do Niemiec w 1995 r. wzięło udział 50 osób z Polski. Mieli oni możliwość nawiązywania bezpośrednich kontaktów oraz przeamywania uprzedzeń, zapoznania się z wybranymi rozwiązaniami usług społecznych w Niemczech oraz poznania struktur współpracy pomiędzy organizacjami społecznymi i ich współdziałaniem z administracją publiczną.

* * *

Z racji funkcji, jaką BORIS pełni dla organizacji pozarządowych w Polsce oraz dzięki bardzo dobrej znajomości specyfiki trzeciego sektora, pracownicy BORIS są często konsultantami bądź doradcami organizacji i instytucji zagranicznych. M. in. od 1995 r. BORIS jest członkiem European Foundation Center (EFC) Orpheus Civil Society Mutual Support Projects z siedzibą w Brukseli. EFC wspiera rozwój ośrodków, które są dla organizacji pozarządowych (tj. fundacjom i stowarzyszeniom) w Europie Środkowo-Wschodniej. Projekt ma na celu pomoc w nawiązywaniu współpracy pomiędzy nowopowstającymi centrami. Zbiera i rozprawdza informacje z poszczególnych krajów o ciekawych inicjatywach obywatelskich. Główne obszary współpracy to również: szkolenia, wymiana informacji, finansowanie organizacji, aspekty prawne i promocja organizacji pozarządowych. W projekcie tym bierze udział 14 organizacji z Europy Środkowo-Wschodniej.

* * *

Ważnym elementem wspierania i nawiązywania kontaktów międzynarodowych jest współpraca BORIS z Forum Europy Środkowo-Wschodniej przy Fundacji im. Stefana Batorego. W ramach

współpracy BORIS przyjmuje przedstawicieli organizacji pozarządowych, instytucji publicznych oraz władz samorządowych i rządowych z tego regionu. Podczas organizowanych przez Forum wizyt osoby te miały możliwość zapoznania się ze strukturą pomocy społecznej w Polsce, z zasadami funkcjonowania niezależnych organizacji społecznych, a także działalności ośrodków wspierania na przykładzie BORIS.

GLÓWNE OSIĄGNIĘCIA BORIS W 1995 R.

* Dzięki pomocy BORIS organizacje pozarządowe uzyskały konkretne wsparcie finansowe w wysokości ok. 10 mln PLN.

* Dzięki dużemu zaangażowaniu i umiejętnościom jego pracowników bardzo dobrze funkcjonuje pierwsze w Polsce Centrum Wolontariatu. Zrealizowano szkolenia dla 410 osób - wolontariuszy i przedstawicieli organizacji - w zakresie profesjonalnego wolontariatu. Ugruntowana została również pozycja Biura Pośrednictwa Pracy dla Wolontariuszy, które dysponuje zgłoszeniami od 142 osób.

* BORIS stał się poważnym partnerem dla wielu zagranicznych organizacji i instytucji, będąc punktem informacji na temat rozwoju sektora pozarządowego w Polsce oraz służąc pomocą w nawiązywaniu współpracy pomiędzy polskimi i zagranicznymi organizacjami.

* Działające przy BORIS Forum Na Rzecz Pomocy Osobom Niepełnosprawnym odniosło wiele sukcesów, m.in. poprzez pilotażowy program edukacyjny dla studentów architektury oraz realizację 5 - odcinkowego filmu dokumentalnego o barierach architektonicznych.

* Bardzo dobrze układa się współpraca z Ośrodkami Wspierania Organizacji Pozarządowych z Gdańska, Lublina, Katowic i Poznania, twórczymi - wraz z BORIS i KLON - Siecią Współpracy Społeczeństwo Otwarte. SWSO m.in. prowadzi poradnictwo dla organizacji pozarządowych w ramach Projektu DemNet (USAID). Od września 1995 r. SWSO udzieliła pomocy, poprzez informację i konsultację projektów, ok. 600 organizacjom z całej Polski.

* BORIS nawiązała współpracę z władzami Warszawy, szczególnie z Gminą Centrum. Rezultatem podjęcia wspólnych działań na rzecz organizacji pozarządowych jest m. in. uchwała Rady Gminy Warszawa Centrum regulująca tryb i zasady udzielania dotacji z budżetu lokalnego organizacjom

pozarz¹dowym. Jest to jeden z pierwszych tego typu dokumentów w Polsce, zgodnie z którym sto³eczne organizacje uzyska³y w 1995 r. ok. 5 mln PLZ dotacji..

* Wiele organizacji pozarz¹dowych korzysta z pomys³ów realizowanych przez BORIS, próbuj¹c na swoim terenie wdraŹaæ podobne programy (np. Regionalne Centra Wolontariatu).

* Przygotowana i realizowana przez BORIS oferta szkoleniowa jest uzupe³niana o nowe tematy. W 1995 r. opracowal¹cemy np. szkolenia na temat aktywizacji œrodowisk lokalnych oraz wsp³pracy sektora pozarz¹dowego i publicznego. Przy tym szkolenia dla przedstawicieli organizacji i administracji prowadzone przez BORIS ciesz¹ siê zawsze duŹym uznaniem, o czym œwiadczy³ m. in. listy z podziêkowaniami i arkusze ocen. W 1995 r. w szkoleniach tych uczestniczy³o ok. 525 osób.

* BORIS zosta³ koordynatorem programu realizowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej RP i niemieckie Federalne Ministerstwo Rodziny, Seniorów, Kobiet i M³odzieŹy, dotycz¹cego wsp³pracy polskich i niemieckich organizacji socjalnych. W 1995 r. z realizacji programu skorzysta³o 50 osób z Polski.

* W 1995 r. pracownicy BORIS opublikowali na³amach „Asocjacji” szereg artyku³ów dotycz¹cych profesjonalnego zarz¹dzania organizacj¹. Ukaza³ siê teŹ pierwszy numer nowego pisma o sektorze pozarz¹dowym „ROZNIAK” oraz polsko-niemieckie pismo „SOCIUS”.

PRZEWIDYWANE KIERUNKI DZIA³AŃ BORIS W 1996 R.

* Kontynuowane b¹dzie poradnictwo dla organizacji pozarz¹dowych - najwaŹniejszy obszar dzia³añ BORIS. Dotychczasowa formu³a zostanie wzbogacona o nowe elementy: planowanie strategii promocyjnej i upowszechnianie wzorcowych dokumentów, jakie powinna posiadaæ organizacja. Z poradnictwa bezpoœredniego skorzysta ok. 250 organizacji pozarz¹dowych. Aktualne informacje (m.in. na temat moŹliwoœci finansowania programów) otrzyma kolejnych 250 organizacji. Ok. 600 organizacjom zostan¹ udzielone informacje i konsultacje w ramach Projektu DemNet.

* Jednym z waŹniejszych zadañ jest wzmacnianie Sieci Wsp³pracy Spo³eczeŃstwo Otwarte. Planuje siê teŹ szersz¹ wsp³pracê z partnerami BORIS w poszczeg³nych województwach,

szczególnie łódzkim i wrocławskim. BORIS będzie również inicjować i organizować lokalne spotkania organizacji pozarządowych.

* Działanie przy BORIS Centrum Aktywizacji Społecznej planuje przeprowadzenie szkoleń dla przedstawicieli ok. 200 organizacji pozarządowych i ok. 100 pracowników instytucji publicznych. Realizowana przez CAS oferta szkoleniowa będzie też systematycznie uzupełniana o nowe tematy.

* BORIS w dalszym ciągu będzie służyć pomocą w nawiązywaniu kontaktów pomiędzy polskimi i zagranicznymi organizacjami. Kontynuowany będzie program polsko-niemiecki oraz współpraca z European Foundation Center. Z organizowanej przez BORIS wymiany międzynarodowej skorzysta ok. 135 osób z Polski. Z konsultacji i wymiany informacji skorzysta też ok. 30 przedstawicieli zagranicznych organizacji pozarządowych i instytucji publicznych.

* Pierwsze w Polsce Centrum Wolontariatu zrealizuje szkolenia dla ok. 250 wolontariuszy i ok. 100 przedstawicieli organizacji w dziedzinie profesjonalnego wolontariatu. Z działalności Biura Pośrednictwa Pracy dla Wolontariuszy skorzysta ok. 150 osób. Planuje się również pomoc w tworzeniu 3 Regionalnych Centrów Wolontariatu w Gdańsku, Toruniu, Poznaniu.

* BORIS zamierza kontynuować współpracę z Gminą Warszawa Centrum oraz nawiązać podobne kontakty z władzami Warszawy, szczególnie z Urzędem Miasta oraz radami pozostałych Gmin, w celu promowania i podjęcia wspólnych działań na rzecz społecznych organizacji pozarządowych. Planuje się m. in. wprowadzenie uchwały Rady Gminy Warszawa Centrum szczególnie regulującej zasady udzielania wsparcia finansowego i pozafinansowego organizacjom pozarządowym. Inicjatywy te dotyczyć będą ok. 350 organizacji działających na rzecz mieszkańców Warszawy.

* BORIS będzie współpracował przy organizacji największego, ogólnopolskiego spotkania organizacji pozarządowych - Forum Inicjatyw Pozarządowych. W FIP wezmą udział przedstawiciele ok. 1000 organizacji. BORIS będzie również koordynatorem FIP na region Mazowsze.

* Działające przy BORIS Forum Na Rzecz Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Warszawie rozpocznie realizację pilotażowego programu edukacyjnego „Są wśród nas”, obejmującego ok. 100 uczniów szkół średnich i ich wychowawców. Prowadzone również będą zajęcia warsztatowe dla studentów architektury Politechniki Warszawskiej, realizowane przez osoby niepełnosprawne.

* W 1996 r. BORIS publikować będzie na łamach „Asocjacji” artykuły o profesjonalnym zarządzaniu organizacją. Ukaże się też drugi numer pisma o sektorze pozarządowym „ROCZNIAK” (oraz angielska wersja pierwszego) i kolejne 3 numery polsko-niemieckiego pisma „SOCIUS”. Ważnym elementem działalności wydawniczej BORIS będzie opracowanie i publikacja serii 10 podręczników dotyczących profesjonalnego zarządzania i działalności organizacji pozarządowej.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA BORIS

BORIS powsta³ dzięki inicjatywie następujących instytucji i organizacji:

Wojewódzki Zespó³ Pomocy Spo³ecznej w Warszawie

Fundacja "Pomoc Spo³eczna SOS"

Bank Informacji o Organizacjach Samopomocy Spo³ecznej KLON

Fundacja Dla Polski/Europejskie Centrum Fundacji

Fundacja im. S. Batorego

Biuro Informacji o Fundacjach i Stowarzyszeniach BIFIS

Fundacja Inicjatyw Spo³eczno-Ekonomicznych FISE

1. WŁADZE FUNDACJI

Sk³ad Rady Fundacji BORIS:

Halina Lipke

Wojewódzki Zespó³ Pomocy Spo³ecznej w Warszawie

Anna Durufle-Łozińska	Fundacja Dla Polski
Wojciech Onyszkiewicz	Fundacja "Pomoc Społeczna SOS"
Krzysztof Herbst	Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych
Jacek Wojnarowski	Fundacja im. S. Batorego
Tomasz Kałmierczak	Wojewódzki Zespół Pomocy Społecznej w Warszawie
Roman Comi	Biuro Informacji o Fundacjach i Stowarzyszeniach
Jakub Wygnański	Bank Informacji o Organizacjach Pozarządowych

Zarząd Fundacji BORIS:

Paweł Jordan, Prezes
Halina Lipke, Wiceprezes
Anna Durufle-Łozińska, Wiceprezes
Katarzyna Sekutowicz, Skarbnik
Jakub Wygnański, Członek Zarządu

2. PRACOWNICY I WOLONTARIUSZE

Pracownicy i wolontariusze BORIS w 1995 r.:

Paweł Jordan, Dyrektor
Katarzyna Kozłowska - poradnictwo i organizacja szkoleń
Katarzyna Sekutowicz - koordynator Działu Informacji i Wydawnictw
Małgorzata Ochman - koordynator Centrum Wolontariatu
Dariusz Pietrowski - Centrum Wolontariatu
Magdalena Janeczek - Centrum Wolontariatu
Zbigniew Wejcman - poradnictwo
Dorota Pieńkowska - koordynator Programu Polsko-Niemieckiego
Barbara Przybylska - Wolontariusz ONZ ds. Organizacji i Zarządzania
Krystyna Mikołajczyk - Księżowa
Andrzej G. Harla - Prawnik

Piotr Komosa - Prawnik

Agnieszka Ciesio³kiewicz - Wolontariusz

Katarzyna Sad³o - Wolontariusz

Krzysztof Pruszkowski - Wolontariusz

3. SPONSORZY

Instytucje wspieraj¹ce BORIS w 1995 r.

finansowo i organizacyjnie:

- * Wojewódzki Zespó³ Pomocy Spo³ecznej w Warszawie - udostêpnienie lokalu na biuro
- * Fundacja "Pomoc Spo³eczna SOS"/Ford Foundation - 9 500 PLZ
- * The German Marshall Fund of the United States -107870 PLZ
- * Fundusz PHARE - Program SED 022 -115250 PLZ
- * Fundacja Dla Polski/Fondation de France - 14 000 PLZ
- * Europejskie Centrum Fundacji EFC/Orpheus Project - 9 000 PLZ
- * ONZ/United Nations Development Program - umo¿liwienie pracy wolontariusza ONZ
- * USAID/Academy for Educational Development - 11 500 PLZ
- * Fundacja KINDERPOSTZEGELS - 22 700 PLZ
- * Rockefeller Brothers Fund - 87 400 PLZ
- * Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej - 8 300 PLZ
- * Charity Know How Fund - 7 400 PLZ
- * Fundusz Wspó³pracy - Program Dialog Spo³eczny - 10 000 PLZ
- * Ambasada Kanady - 9 100 PLZ

Sponsorzy Miêdzynarodowego Dnia Wolontariusza:

- * Fundacja Dzieciom - 1 000 PLZ
- * Polskie Towarzystwo Socjologiczne - 700 PLZ
- * HORTEX Sp. z o.o. - 250 PLZ
- * Cukiernia A. Blikle - 250 PLZ
- * PEPSICO - 225 PLZ
- * Fundacja Bank W̄ywnoœci SOS - 100 PLZ
- * Uni-Pac s.c. - 100 PLZ
- * Kwiaciarnie: VICTORIA i ANIWA-FLOX - 70 PLZ
- * Spó³dzielnia Ogrodnicza Piaseczno - 50 PLZ

* * *

£¹czne przychody BORIS otrzymane w 1995 r. od instytucji wspieraj¹cych wynios³y **414 765 PLZ**. Koszty prowadzenia dzia³alnoœci BORIS w tym samym okresie wynios³y **384 720 PLZ**, w tym:

- 44 200 PLZ - organizacja szkoleñ dla przedstawicieli organizacji pozarz¹dowych
- 19 800 PLZ - publikacje i wydawnictwa
- 32 000 PLZ - zakup sprzêtu i wyposa¿enia biurowego

110 500 PLZ	- koszty osobowe
5 220 PLZ	- us³ugi prawne dla organizacji
15 500 PLZ	- sta¿e zagraniczne
87 500 PLZ	- koszty operacyjne
20 000 PLZ	- pozosta³e koszty
50 000 PLZ	- remont lokalu

Niewydatkowana w 1995 r. kwota 30 045 PLZ zosta³a przeznaczona na realizacjê celów statutowych BORIS w 1996 r.